

Kongeriget's særegne Anliggender" bortfalde, saaledes at Paragraphen kommer til at lyde saaledes: „Den lovgivende Magt er hos Kongen og Rigsdagen i Forening. Den udøvende Magt er hos Kongen. Den dømmende Magt er hos Domstolene.“ Marsagen til, at Fleertallet foreslaaer, at disse Ord skulle gaae ud, er den, at det, naar der i Udkastets Titel staaer, at det er en Grundlov for Kongeriget's særegne Anliggender, forekommer Fleertallet unødvendigt, samtidigt med de almindelige Betegnelser om Statsmagtens Fordeling at gjentage, at noget Saadant kun skal gjælde for Kongeriget's særegne Anliggender. Idet Fleertallet beholdt disse Udtryk, kunde det see ud, som om det derved tillige opgav den Formening, at det samme Forhold skal finde Sted i Fællesforfatningen; derved, at de ikke staae der, er det paa ingen Maade givet, at det Samme skal være Tilfældet i Fællesforfatningen, hvorimod det let, naar man antog Paragraphen efter Udkastet, kunde faae Udseende af, at derved var dette afstaaet, at det ikke skal gaae videre, og det kan Rigsdagen efter Fleertallet's Mening ikke gaae ind paa. — Udkastets § 2 svarer til Grundlovens § 3; men der er skeet en Forandring deri. I Udkastet hedder det nemlig: „Den evangelisk-lutheriske Kirke er den danske Folkekirke og nyder som saadan offentlig Understøttelse.“ Det er dette Udtryk „offentlig Understøttelse“, som allerede i sin Tid ved Grundlovens Behandling meget kom til Omtale, der ikke har fundet Fleertallet's Bifald; det har ofte været bragt til Omtale, og jeg vil haabe, at vi ikke her skulle komme til at fornye Striden om, hvorvidt det, som Nogle kalde Kirkens Eiendom, i Virkeligheden er Noget, der eies anderledes end igjennem Staten og ved Staten. Da Grundloven blev antaget, troer jeg, det blev anerkjendt af Fleertallet, idetmindste som Noget, der ikke skulde opgives ved Grundloven, at Staten havde fuld Raadighed over de saakaldte kirkelige Eiendomme saavel som over alle andre Indtægtskilder i Staten. Men hvad enten denne Betragtningssmaaade er rigtig eller ei, saa vilde enhver Forandring i Grundlovens Bestemmelser, som kunde føre til at antage, at Meningen i saa Henseende var

forandret eller havde lidt Modification, være farlig og skadelig, og den vilde i ethvert Tilfælde være unødvendig; det vilde ikke udtrykke Andet, det kan ikke kræves for Fællesstaten, og det er jo for Fællesstatens Skyld, at vi især skulle tage ud af denne Grundlov de forskjellige Sætninger, som Regjeringen ikke har villet optage i Udkastet. Fællesstaten kan ikke lide noget Afbræk derved, at det iskedetfor „nyder som saadan offentlig Understøttelse“ hedder, som for Dieblikket: „understøttes som saadan af Staten“. Idet jeg kommer til at nævne det Udtryk „Staten“ her, maa jeg gjøre opmærksom paa, at der under Nr. 10 er stillet et Underandringsforslag af 2 Medlemmer, som gaaer ud paa, at Udtrykket „af Staten“ skal udelades, saa at det kommer til at hedde: „og nyder som saadan Understøttelse“. Dette har ogsaa tidligere været til Omtale, og man kan see, at det vilde være en Forandring, der paa en Maade kunde tydes paa samme Maade som den af Regjeringen foreslaade. Det vilde enten komme til at see ud, som om Kirken fik sin Understøttelse som en Naadegave, eller som om den fik sin Understøttelse fra Gud ved hvem. Imidlertid vil jeg ikke antage, at det har været de Herrer Forslagsstilleres Mening; jeg antager, at de her vilde have udelukket Udtrykket „af Staten“ for ikke at komme i nogen Tvivl om, hvad der skal forstaaes ved Staten. Dette vil komme frem oftere, og det kan altsaa ligesaa godt bringes til Omtale her. Man har nemlig sagt: Udtrykket „Staten“ kan jo let komme til at skulle være Benænelsen for Fællesstaten; men dertil har Udvalgets Fleertal svaret: Nei! Kongeriget Danmark bliver ogsaa Stat, men i en mere indskrænket Betydning, og den Titel, som staaer over Udkastet, nemlig at det kun er en Grundlov for Kongeriget's særegne Anliggender, vil noksom begrændse Betydningen af Udtrykket „Stat“ under Omstændigheder som disse. Det er Marsagen, hvorfor det Forslag, som her er traadt frem, og som, om jeg mindes ret, har været bragt til Forhandling — jeg kan ikke erindre, om det har været bragt til Afstemning — i Udvalget ikke har fundet Fleertallet's Bifald.

Vi komme her paa dette Sted til at omtale et af de meget vigtige Forslag, der fores